

HBH Projekt spol. s.r.o.

Váš dopis. čj. / ze dne: 18-04524-1 / 13. 8. 2018
Naše čj.: NPU-391/64227/2018
Vyřizuje: Ing. Petr Kubeša
Spisový znak: 823.

Kabátnickova 216/5
602 00 Brno

Olomouc 6. 9. 2018

Konzultační vyjádření podle § 32 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, ve věci veřejně prospěšné stavby dopravní infrastruktury „I/46 Olomouc – východní tangenta“.

Na základě Vaší žádosti č. j. 18-04524-1 ze dne 13. 8. 2018, kterou jsme obdrželi dne 13. 8. 2018, Vám s ohledem na zájmy památkové péče, a to ve **věci veřejně prospěšné stavby dopravní infrastruktury „I/46 Olomouc – východní tangenta“**, sdělujeme následující. Přitom vycházíme z následujících údajů:

Zadatelem k navrhovanému záměru je Ředitelství silnic a dálnic ČR, Na Pankráci 546/56, 140 00 Praha 4 v zastoupení firmy HBH Projekt spol. s r. o., Kabátnickova 5, 602 00 Brno. Stavbu zajišťuje Ředitelství silnic a dálnic ČR, Správa Olomouc, Wolkerova 24a, 779 11 Olomouc.

Zpracovatelem projektové dokumentace je HBH Projekt spol. s.r.o., Kabátnickova 5, 602 00 Brno.

V dané věci byla prostudována pouze neúplná projektová dokumentace pro vydání územního rozhodnutí „I/46 Olomouc – východní tangenta“, Situace 1 : 2000, Podélný profil 1 : 2000/200 – přeložka silnice III/4432 – varianta 2, kategorie: S 7,5/50, příčný řez 1 : 100 týkající se přemostění východní tangenty ve Chválkovicích za domovem pro seniory.

Ochrana řešeného území z hlediska zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů – legislativní rámec:

V rámci řešeného území se nachází:

- **Ochranné pásmo areálu chrámu Navštívení P. Marie na Sv. Kopečku a areálu bývalého premonstrátského kláštera Hradisko (viz dále OP KH a SK)**, vyhlášené referátem kultury Okresního úřadu v Olomouci pod č. j. Kult. 2973/95/G, oprava administrativních chyb ze dne 10. 10. 1995 pod stejným číslem jednacím.
- **Nemovitá kulturní památka poutní alej s kostelem sv. Barbory, kapličkou a drobnými objekty**, zapsaná v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod č. r. 40162/8-1741.

Řešené území je nutno chápat též jako **území s archeologickými nálezy** ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Popis navrhovaných prací: Předložená projektová dokumentace řeší přemostění ve Švabinského ulici v Olomouci-Chválkovicích nad navrhovanou čtyřproudovou silnicí I/46, spojující dálnici D35, silnicí I/55 (výhledově dálnici D55) a silnicí I/46 s napojením na Opavu (I/11, I/56) a dále na Polsko.

Ve své trase navržená silnice přetíná kulturní památku **poutní alej**, spojující dvě významné národní kulturní památky kostel na Svatém Kopečku a klášter Hradisko, včetně jejich **ochranného pásma** (v lokalitě č. 8). Navrhované přemostění má šířku 11400 mm s pojezdovou komunikací a stezkou pro cyklisty ohraničené na vnějších okrajích patrně zábradlím. Mezi oběma komunikacemi je patrně navrženo betonové svodidlo (v předloženém výkrese není popis). Výška mostu při pohledu ze směru od Chválkovic má být 6486 mm. Na okrajích přemostění mají vzniknout ozeleněné násypy včetně vysázených stromů, které jsou navrženy na obou okrajích mostů ve dvou řadách po jeho obou stranách, dále v jedné řadě na úpatí násypu. Délka mostu 337,51 m. Souběžně podél paty násypu má být vybudována nová silniční komunikace od domova seniorů ve Chválkovicích.

Vymezení dotčených kulturně-historických (památkových) hodnot: V podmínkách OP KH a SK je uvedeno, že: „*podmínky památkového ochranného pásma (zákaz změny kultury a omezení stavební činnosti) v lokalitě č. 4 a č. 8 se netýkají tzv. severního spoje a tzv. východní tangenty dle územního plánu sídelního útvaru Olomouc a to včetně jejich připojení na komunikační systém a eventuální stavby kanálu Dunaj – Odra – Labe. Konkrétní způsob realizace těchto akcí v daném území musí být ale odsouhlasen referátem kultury Okresního úřadu Olomouc*“, v současné době tedy odborem památkové péče Magistrátu města Olomouce.

Předmětem ochrany v plošně chráněném památkovém území je zachování základních urbanistických principů a hodnot daných historickým vývojem v návaznosti na areál chrámu Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku a areál bývalého premonstrátského kláštera Hradisko. Objekty a pozemky ochranného pásma tvoří přirozené kulturní prostředí, do kterého jsou klášter Hradisko a chrám Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku zasazeny, a to včetně památkově chráněné aleje. Přitom je důležité zachování pohledového propojení obou uvedených staveb a zachování dominantního postavení jednotlivých prvků tvořících chráněný statek v krajinné a urbanistické struktuře včetně poutní aleje.

Dopad prací uvedených v žádosti na dotčené kulturně-historické (památkové) hodnoty: Studie umístění a technického řešení východní tangenty byla již dříve posouzena oddělením památkové péče, odboru koncepce a rozvoje Magistrátu města Olomouce, a to kladně, viz č. j. OKR/OPP/0529/05/Ka ze dne 10. 2. 2005, č. j. SmOI/OKR/20/1049/2006/Ka ze dne 10. 6. 2006) a č. j. SmOI/OKR/20/1049/2006/VK ze dne 9. 9. 2008 (odůvodnění), přestože odborná písemná vyjádření NPÚ, ú. o. p. v Olomouci (dříve do roku 2003 Státní památkový ústav v Olomouci) č. j. 1931/2001, č. j. 6810/2004, včetně závěru z týmového dne NPÚ, ú. o. p. v Olomouci, ze dne 11. 5. 2001 a vyjádření ze dne 18. 5. 2001, byla záporná. NPÚ, ú. o. p. v Olomouci, navrhoval umístění silnice na území ochranného pásma pod úroveň terénu do tunelu, nebo zářezu. Při jednání zástupců NPÚ, ú. o. p. v Olomouci, se zástupci Ředitelství silnic a dálnic ČR a firmou HBH Projekt spol. s r.o. **v roce 2017 bylo projektanty konstatováno, že varianta umístění nové silnice do tunelu, nebo zářezu pod terén je z hlediska výšky podzemních vod ekonomicky nerealizovatelná.**

Při zhodnocení dalších možností technického a dopravního řešení východní tangenty v OP KH a SK, a to s ohledem na kulturní památku poutní alej a ochranné pásmo, naše pracoviště jako odborná organizace státní památkové péče ve svém vyjádření k EIA - záměru „I/46 Olomouc – východní tangenta“ – ze dne 21. 6. 2017 pod č. j. NPU-391/41020/2017, adresovaném odboru památkové péče Magistrátu města Olomouce upřednostnilo variantu přímého plnohodnotného přemostění silnice I/46 v původní trase poutní aleje. Je nepochybné, že i toto řešení bude mít negativní vliv na celistvost poutní aleje, která tak bude pohledově přerušena. Linie původní cesty však při tomto řešení zůstane nadále zachována. Také na rozdíl od varianty s lávkou pro pěší a cyklisty bude narušen menší úsek aleje i okolní krajiny s ohledem na doprovodné dopravní řešení. Menší negativní dopad bude mít varianta se zachováním průběžné silniční komunikace i na dálkové pohledy (odpadne obloukovité napojení poutní cestu od kruhového objezdu plánovaného na konci ulice Železniční). Uvedené negativní dopady na celistvost aleje i na dochovanou krajinnou kompozici byl důvodem požadavku na umístění východní tangenty v zářezu nebo lépe v tunelu tak, jak je to uvedeno ve výše zmíněném vyjádření našeho pracoviště z roku 2001, kde by její negativní dopad na dochované kulturně-historické (památkové) hodnoty byl podstatně menší. Pouze s ohledem na problematické geologické podloží s tlakem podzemních vod a v důsledku toho problematické

vybudování zářezu nebo tunelu pro východní tangentu (podle informace podané zpracovateli PD), lze podmíněčně připustit variantu s plnohodnotným přemostěním, které se tak stane součástí aleje a poutní cesty. Nově předložená projektová dokumentace na plnohodnotné přemostění východní tangenty na ulici Švabinského v Olomouci-Chválkovicích je tedy z hlediska zájmů památkové péče akceptovatelná za následujících podmínek:

- Silniční komunikace, procházející poutní lipovou alejí, musí po celé délce zachovat stejnou šířku, jako tomu bylo i v minulosti, kdy byl tento princip dodržován i při všech dílčích opravách a úpravách této komunikace.
- Most bude navržen a vybudován jako „subtilní konstrukce a kvalitní architektura“, podrobná modelace terénu u nového mostu musí být přesně vyspecifikována a rozpracována v dalším stupni projektové dokumentace. V konstrukci mostu bude upuštěno od vybudování betonového svodidla.
- Násypy u nového mostu musí být tvarovány v plynulé volné křivce s tím, že podél mostu bude vytvořen vodorovný rovný pás (lavice), do kterého budou vysazeny nové stromy, které budou tvořit součást ponechané aleje. Případné rozšíření aleje musí být minimální.
- Podél nového mostu na bočních náspech musí být vysazeny lípy velkolisté (Tilia platyphyllos), které napomohou začlenění nového mostu do okolní historické krajiny a současně budou navazovat na zbylou část, před několika lety obnoveného stromořadí. Spon mezi jednotlivými stromy musí být stejný, jako je tomu ve stávající části aleje.

Při splnění výše uvedených podmínek by byl dopad na kulturně-historické (památkové) hodnoty, alespoň částečně eliminován. Alej by byla po dostavbě navrhovaného mostu narušena v co nejkratším úseku. Alespoň z dálkových pohledů by se jednalo o přijatelnější zásah do její celistvosti než současné uvažované řešení s lávkou pro pěší a cyklisty a „šestiproudou“ tangentou.

Zdůvodnění: Při splnění výše uvedených podmínek by byl dopad na kulturně-historické (památkové) hodnoty, alespoň částečně eliminován s ohledem na skutečnost, že původně NPU, ú. o. p. v Olomouci (dříve Státní památkový ústav v Olomouci) požadované umístění nově navrhované východní tangenty na území ochranného pásma pod úroveň terénu je po prověření s ohledem na existenci podzemních vod „ekonomicky nerealizovatelné“. Proto lze konstatovat, že **v případě nově přeložené varianty by památkově chráněná poutní alej byla po dostavbě navrhovaného mostu narušena v co nejkratším úseku. Alespoň z dálkových pohledů by se jednalo o přijatelnější zásah do její celistvosti. Současně by tak nebylo nutné vytvořit souběžnou komunikaci s nájezdovým obloukem na silnici s alejí ve Švabinského ulici a komunikaci podél východní tangenty napojující se od kruhové křižovatky v ulici Železniční, kdy by prakticky namísto čtyřproudové komunikace vznikla komunikace šestiproudová, která by představovala daleko výraznější negativní zásah do dochované krajinné kompozice s dominující alejí a pohledovými osami.** Navrhované přemostění je v principu v souladu s vyjádřením k EIA čj. NPU-391/41020/2017 ze dne 21. 6. 2017, ve kterém se jeden z požadavků týkal zrušení napojení příjezdu nové silnice od ulice Železniční na stávající silnici v poutní aleji.

Předložená projektová dokumentace pro územní rozhodnutí „I/46 Olomouc – východní tangenta“ – navrhované přemostění nebude podle našeho názoru v rozporu se zájmy státní památkové péče při splnění výše uvedených podmínek.

Upozorňujeme, že toto konzultační vyjádření na žádost HBH Projekt s.r.o. nenahrazuje správní rozhodnutí věcně a místně příslušného orgánu státní památkové péče, kterým je odbor památkové péče Magistrátu města Olomouce. Zároveň toto konzultační vyjádření nehodnotí případné změny přemostění vyvolané rozpory (např. s aktuálně platným územním plánem, stavem příprav této investiční akce ani jiné vlivy či veřejné zájmy spojené s přípravou stavby východní tangenty), ke kterým nemá odborná organizace státní památkové péče kompetence.

Mgr. František Chupík, Ph.D.
ředitel

otisk razítka

Na vědomí

Magistrát města Olomouce, odbor památkové péče, Hynaisova 10, 779 11 Olomouc
Statutární město Olomouc, nám. RNDr. Aleš Jakubec, Ph.D.- mailem
NPÚ, GŘ, oddělení specialistů, Ing. arch. I. Merunková ZDE
NPÚ, ú. o. p. v Olomouci, PP/G, Mgr. Ondřej Belšík, Ing. arch. Helena Grassová, Ing. Jarmila Marková, Mgr.
Miroslav Papoušek